

Bitwa o Phu Tong Hoa, 25 lipca 1948 – 65 rocznica walki na miarę Camerone

Leżąca przy drodze kolonialnej n°3 bis (RC3 bis), około 18 kilometrów na północ od Bắc Kạn i około stu kilometrów na południe od Cao Bằng, mała wieś Phu-Tong-Hoa znajduje się pomiędzy górami, w małej dolinie. W niej został zainstalowany posterunek ochronny wojsk francuskich umieszczony na niewielkim wzniesieniu.

Posterunek składał się z prostokątnego glinianego muru, na narożnikach którego znajdowały się cztery umocnione blokhauzy, I, II, III, IV. Od zewnątrz chroniły go dodatkowo zasieki z drutu kolczastego i bambusów. W środku znajdowały się przy blokhauzach II i III na północy, magazyny, w tym amunicji, oraz stanowiska moździerza 60mm przy blokhauzie III oraz armaty 37 mm przy 'II'. W części środkowej koszary i stołówka, a w południowej kantyna, dowództwo, izba chorych, stanowisko moździerzy 60 mm i 81 mm, a przy południowo-wschodnim blokhauzie druga armata 37 mm.

Latem 1948 roku, oddziały 3 REI obsadziły liczne posterunki w północnym Tonkinie. Dowódca pułku, ppłk. Simon stacjonował w Cao Bang. Do małej wioski Phu Tong Hoa, celem strzeżenia szlaków komunikacyjnych skierowana została 2 Kompania 3 REI.

Posterunek Phu Tong Hoa, 2Cie/3 REI, 1948 (www.histogames.com)

25 lipca 1948, niedziela, 2 Kompania liczyła 104 legionistów i podoficerów oraz 3 oficerów, w tym dowodzący kapitan Cardinal, porucznik Charlotton i ppor. Bévalot. Około godziny 19.30 rozpoczyna się niespodziewany ostrzał z moździerzy i artylerii komunistycznego Viet Minhu. Legia odpowiedziała ogniem, wówczas kompania poniosła pierwsze straty, w tym ranny został kapitan Cardinal, który zmarł około 4 rano 26 lipca.

Około 21.00 na hasło dane trąbkami komuniści ruszyli do szturm, wywiązała się zacięta walka, mimo ogromnych strat Viet Minhu dotarł pod mur posterunku, a następnie przez wylot w murze wpadli do środka. Rozpoczęła się walka bezpośrednia, przez krótki czas komuniści opanowali znaczną część posterunku, a obrońcy schronili się w jedynym blokhauzie IV. Dzięki wielkiemu doświadczeniu i zaciętości w walce Legia odbiła wkrótce blokhauz III i stopniowo wypierała

atakujących. W trakcie tych starć śmiertelnie ranny został porucznik Charlotton. Około godziny 23. legionieści opanowali sytuację, a Wietnamczycy niespodziewanie ustąpili. Na terenie posterunku i w jego sąsiedztwie legionieści znaleźli ponad 40 zabitych komunistów. Rzeczywiste straty nie są znane, wiadomo, że w atak na posterunek było zaangażowanych około 5 tysięcy żołnierzy Viet Minhu.

Dowodzenie kompanią przejął jedyny ocalały oficer, ppor. Bevalot, oddział stracił 22 zabitych, a ponad 30 zostało rannych. Od rana obrońcy skupili się na wzmacnianiu umocnień posterunku i pogrzebach zabitych towarzyszy broni. Dzięki nawiązaniu łączności radiowej z garnizonem w Bac Kan wsparcia z powietrza udzieliły obrońcom dwa myśliwce Spitfire ostrzeliwując pobliskie wzgórza. Także 26 lipca obrońcy otrzymali zaopatrzenie zrzucone na spadochronach z transportowych Ju52.

27 lipca wylądował w pobliżu posterunku samolot zwiadowczy Storch, który podjął próbę ewakuacji najciężej rannych. Najważniejsza jednak dla obrońców była wiadomość, iż idzie im na pomoc odsiecz z Cao Bang na czele z dowódcą 3 REI, ppłk Simon bohater 13 DBLE z Bir Hakeim. Upragniona odsiecz dociera do Phu Tong Hoa wieczorem, około 19.00, była środa 28 lipca. **Legia zwyciężyła!**

Pułkownik Simon oddając honory swoim legionistom powiedział: « Vous vous êtes montrés dignes de vos anciens du 3e Etranger ; la résistance héroïque du poste de Phu Tong Hoa s'inscrira parmi les grands faits d'armes de la Légion étrangère. Je vous en remercie »

Bitwa o mały posterunek Phu Tong Hoa, męstwo legionistów i walka do końca, zwycięskiego końca, była jednym z kolejnych Camerone'ów Legii Cudzoziemskiej.

W 1993 r., w 45 rocznicę bitwy została wydana pamiątkowa odznaka, zaprojektowana przez kapitana DURAND, produkcja FIA Lyon, wszystkie egzemplarze z numeracją rzymską.

(Andrew Mitchell collection/Ireland)

źródła tekstu i ilustracji

http://www.histogames.com/HTML/chronologie/epoque_contemporaine/conflits_modernes/bataille/phu-tong-hoa.php

Krzysztof Schramm
Sekcja Historyczna
Stowarzyszenia Byłych Żołnierzy i Przyjaciół
Legii Cudzoziemskiej w Polsce